Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2015. gada 11. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšana un paziņošana — Jēdziens "ārpustiesas dokuments" — Privāttiesisks dokuments — Pārrobežu ietekme — Iekšējā tirgus darbība

Lieta C-223/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria* (Laspalmasas de Grankanārijas pirmās instances tiesa Nr. 7, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 28. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 7. maijā, tiesvedībā

Tecom Mican SL ,

José Arias Domínguez .

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: Tiesas priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), kas pilda pirmās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 25. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Tecom Mican SL* vārdā – *T. Rosales Hernández, abogado*,

— Spānijas valdības vārdā – *A. Gavela Llopis*, pārstāve,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

— Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes*, kā arī *A. Fonseca Santos* un *R. Chambel Margarido*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *F. Castillo de la Torre* un *M. Wilderspin*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 4. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 16. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu [un paziņošanu] dalībvalstīs ("dokumentu izsniegšana [vai paziņošana]"), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 (OV L 324, 79. lpp.).

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar prasību, kuru *Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria* (Laspalmasas de Grankanārijas pirmās instances tiesa Nr. 7) cēla tirdzniecības pārstāvis *Tecom Mican SL* (turpmāk tekstā – "*Tecom*") par šīs tiesas sekretāra lēmumu, ar ko tas atteicās ārpus tiesvedības paziņot *MAN Diesel & Turbo SE* (turpmāk tekstā – "*MAN Diesel*") brīdinājuma vēstuli.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencijas par tiesas un ārpustiesas dokumentu izsniegšanu civillietās vai komerclietās (turpmāk tekstā – "1965. gada Hāgas konvencija") 17. pantā ir noteikts:

"Līgumslēdzēju valstu iestāžu vai tiesu ierēdņu sagatavotus ārpustiesas dokumentus var pārsūtīt izsniegšanas nolūkā citā līgumslēdzējā valstī saskaņā ar šajā konvencijā paredzētajiem veidiem un noteikumiem."

4 Hāgas konvencijas par izsniegšanu praktiskajā rokasgrāmatā (*Bureau permanent de la conférence de La Haye de droit international privé, Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye*, 3. izd., *Bruylant*, Brisele, 2006) it īpaši ir norādīts, ka "ārpustiesas dokumenti atšķiras no tiesas dokumentiem, ciktāl tie nav tieši saistīti ar tiesvedību, un no tīri privāttiesiskiem dokumentiem, attiecībā uz kuriem ir vajadzīga iestādes vai amatpersonas iesaistīšanās".

Savienības tiesības

5 Ar 1997. gada 26. maija aktu Eiropas Savienības Padome, pamatojoties uz Līguma par ES K3. pantu (Līguma par ES K1.–K9. pants tika aizstāts ar LES 29.–42. pantu), pieņēma Konvenciju par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu un paziņošanu Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV C 261, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "1997. gada konvencija").

6 Šajā konvencijā nav definēts ārpustiesas dokumenta jēdziens. Tomēr Skaidrojošā ziņojuma par pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. pantu izstrādāto Konvenciju par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu un paziņošanu Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV 1997, C 261, 26. lpp.) piezīmē par šīs konvencijas 1. pantu ir norādīts turpmākais:

"[..] Ārpustiesas dokumentiem, šķiet, nav iespējams sniegt precīzu definīciju. Var uzskatīt, ka tie ir tādi valsts amatpersonas sagatavoti dokumenti kā notariāls akts, tiesu izpildītāja akts, dalībvalsts oficiālas iestādes sagatavoti akti vai akti, kurus to iedabas un nozīmes dēļ var pārsūtīt un paziņot to saņēmējiem oficiālā ceļā."

7 Dalībvalstis nav ratificējušas minēto konvenciju.

8 Ievērojot šīs konvencijas tekstu, Padomes 2000. gada 29. maija Regulas (EK) Nr. 1348/2000 par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu [un paziņošanu] Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV L 160, 37. lpp.) 16. pantā bija paredzēts:

"Ārpustiesas dokumentus var nosūtīt izsniegšanai [vai paziņošanai] citā dalībvalstī saskaņā ar šīs regulas noteikumiem."

9 Ar šīs regulas 17. panta b) punktu bija paredzēts izveidot to dokumentu glosāriju, kurus var paziņot vai izsniegt saskaņā ar minēto regulu.

10 Šis glosārijs bija ietverts II pielikumā Komisijas 2001. gada 25. septembra Lēmumam 2001/781/EK, ar ko apstiprina saņēmēju iestāžu rokasgrāmatu un to dokumentu glosāriju, kurus var izsniegt saskaņā ar Padomes Regulu Nr. 1348/2000 (OV L 298, 1. lpp., un labojumi – OV 2002, L 31, 88. lpp., un OV 2003, L 60, 3. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2007. gada 16. jūlija Lēmumu 2007/500/EK (OV L 185, 24. lpp.). Tajā bija ietverta informācija, ko saskaņā ar Regulas Nr. 1348/2000 17. panta b) punktu sniedz dalībvalstis. Attiecībā uz Spānijas Karalisti tostarp bija norādīts, ka "izsniedzamie ārpustiesas dokumenti ir dokumenti, kas nav tiesas dokumenti un ko izdevusi valsts iestāde, kuras kompetencē saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem ir veikt izsniegšanu".

11 Regula Nr. 1348/2000 tika atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 1393/2007.

12 Regulas Nr. 1393/2007 preambulas 2. un 6. apsvērumā ir noteikts:

"(2) Pareiza iekšējā tirgus darbība ir saistīta ar vajadzību dalībvalstīm uzlabot un paātrināt izsniegšanai paredzētu tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu savstarpēju pārsūtīšanu.

[..]

(6) Tiesvedības efektivitāte un ātrums civillietās prasa, lai dalībvalstu norādīto vietējo struktūru savstarpējā tiesas un ārpustiesas dokumentu pārsūtīšana būtu tieša un tajā izmantotu ātrus līdzekļus. [..]."

13 Šīs regulas 2. panta 1. punktā ir noteikts:

"Katra dalībvalsts izraugās valsts amatpersonas, iestādes vai citas personas, turpmāk "pārsūtītājas struktūras", kuru kompetencē ir pārsūtīt tiesas vai ārpustiesas dokumentus izsniegšanai [vai paziņošanai] citā dalībvalstī."

14 Saskaņā ar minētās regulas 23. panta 1. punktu Spānijas Karaliste paziņoja Eiropas Komisijai, ka par "pārsūtītāju struktūru" ir izraudzījusies valsts tiesu sekretāru (*Secretario Judicial*, turpmāk tekstā – "sekretārs").

15 Regulas Nr. 1393/2007 12.–15. pantā ir paredzēti "citi tiesas dokumentu pārsūtīšanas un izsniegšanas [vai paziņošanas] veidi".

16 Šīs regulas 16. pants ir izteikts šādā redakcijā:

"Ārpustiesas dokumentus saskaņā ar šo regulu var pārsūtīt izsniegšanai [vai paziņošanai] citā dalībvalstī."

Spānijas tiesības

17 Ar 1992. gada 27. maija Likumu 12/1992 par pārstāvības līgumu (*Ley 12/1992, sobre contrato de agencia*; 1992. gada 29. maija *BOE*, turpmāk tekstā – "Likums 12/1992") Spānijas valsts tiesībās ir transponēta Padomes 1986. gada 18. decembra Direktīva 86/653/EEK par dalībvalstu tiesību aktu koordinēšanu attiecībā uz pašnodarbinātiem tirdzniecības pārstāvjiem (OV L 382, 17. lpp.).

18 Likuma 12/1992 15. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Pārstāvim ir tiesības prasīt uzrādīt pilnvarotāja grāmatvedību, ciktāl tas nepieciešams, lai pārstāvis varētu pārbaudīt visu informāciju par komisijas maksām, kuras viņam pienākas, un saskaņā ar Tirdzniecības kodeksā paredzēto formu. Tāpat pārstāvis ir tiesīgs arī saņemt informāciju, kas ir pilnvarotāja rīcībā un kas var būt nepieciešama, lai pārbaudītu minēto komisijas maksu summu."

19 Minētā likuma 28. pantā ar nosaukumu "Kompensācija par izstumšanu" ir noteikts:

"1. Kad izbeidzas pārstāvības līgums uz noteiktu laiku vai uz nenoteiktu laiku, pārstāvim, kurš ir piesaistījis pilnvarotājam jaunus klientus vai ir ievērojami attīstījis darījumus ar līdzšinējiem klientiem, ir tiesības uz kompensāciju, ja viņa agrākā darbība var turpināt radīt pilnvarotājam ievērojamu labumu un ja šīs kompensācijas samaksa ir taisnīga, ņemot vērā to, ka pastāv konkurences ierobežojumu klauzulas, kā arī komisijas maksas, ko tirdzniecības pārstāvis zaudē, kā arī citus attiecīgā gadījuma apstākļus.

[..]"

20 Atbilstoši Likuma 12/1992 31. pantam:

"Lietai, kuras mērķis ir pieprasīt kompensāciju par izstumšanu vai kompensāciju par nodarītajiem zaudējumiem un kaitējumu, noilgums iestājas viena gada [termiņā] no līguma izbeigšanas brīža."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

21 *MAN Diesel*, sabiedrība, kura dibināta saskaņā ar Vācijas tiesībām, un *Tecom*, sabiedrība, kura dibināta saskaņā ar Spānijas tiesībām, 2009. gada novembrī noslēdza pārstāvības līgumu.

22 2012. gada 8. martā *MAN Diesel* vienpusēji izbeidza šo līgumu, ar spēku no 2012. gada 31. decembra.

23 Pēc šīs [līguma] izbeigšanas *Tecom* 2013. gada 19. novembrī lūdza *Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria* (Laspalmasas de Grankanārijas pirmās instances tiesa Nr. 7) sekretāram ar Vācijas kompetentās struktūras starpniecību paziņot *MAN Diesel* brīdinājuma vēstuli, kurā saskaņā ar Likumu 12/1992 bija pieprasīts samaksāt gan summu, kas, pēc *Tecom* uzskatiem, tam pienācās kā kompensācija par izstumšanu, gan summas, kas saistītas ar uzkrātajām un nesamaksātajām komisijas maksām, vai pakārtoti – paziņot grāmatvedības informāciju. Šajā vēstulē turklāt bija norādīts, ka tāda pati prasība jau esot nosūtīta *MAN Diesel* ar citu notariālu pieprasījumu, kas sagatavots pie Spānijas notāra, lai piešķirtu šim aktam publiska notariāla akta spēku.

24 Sekretārs 2013. gada 11. decembrī atteicās izskatīt *Tecom* celto prasību, uzskatīdams, ka nenorisinās neviena tiesvedība, kas radītu vajadzību izmantot prasīto tiesu iestāžu savstarpējo palīdzību.

25 Nākamajā dienā *Tecom* iesniedza pārsūdzību par šo atteikumu, apgalvodams, ka saskaņā ar spriedumu *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395) Regulas Nr. 1393/2007 16. pantā neesot noteikts, ka būtu jānorisinās tiesvedībai, lai paziņotu ārpustiesas dokumentu, kāds aplūkots pamatlietā.

26 Katrā ziņā 2013. gada 13. decembrī *Tecom* ar Spānijas notāra starpniecību izsniedza *MAN Diesel* otru brīdinājuma vēstuli, kurā lūdza samaksāt uzkrātās un nesamaksātās komisijas maksas, kā arī kompensāciju par izstumšanu, lai ievērotu viena gada noilguma termiņu no līguma izbeigšanas brīža, kas Likuma 12/1992 31. pantā paredzēts prasības par šo kompensāciju iesniegšanai.

27 Ar 2013. gada 20. decembra rīkojumu sekretārs noraidīja šo pārsūdzību un apstiprināja apstrīdēto lēmumu par atteikumu, precizējot, ka nav iespējams uzskatīt jebkuru privāttiesisku dokumentu par "ārpustiesas dokumentu", kas var tikt "paziņots" Regulas Nr. 1393/2007 16. panta izpratnē. It īpaši sekretārs atzina, ka šīs regulas piemērošanas jomā ietilpst tikai tie ārpustiesas dokumenti, kas to iedabas vai oficiālā statusa dēļ rada konkrētas tiesiskas sekas.

28 Ar 2014. gada 2. janvāra vēstuli *Tecom* cēla prasību veikt pārskatīšanu par šo rīkojumu, norādot, ka pat tikai un vienīgi privāttiesisku dokumentu var paziņot kā "ārpustiesas dokumentu" Regulas Nr. 1393/2007 16. panta izpratnē.

29 Kad *Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria* (Laspalmasas de Grankanārijas pirmās instances tiesa Nr. 7) tika iesniegta šī lieta, minētā tiesa atgādināja, ka, protams, saskaņā ar spriedumu *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395) jēdziens "ārpustiesas dokuments" minētā 16. panta izpratnē ir autonoms Savienības tiesību jēdziens un ka šajā pantā un Regulā Nr. 1393/2007 minētā tiesu iestāžu sadarbība "var rasties gan notiekošā tiesvedībā, gan ārpus šādas procedūras". Tomēr tā arī precizēja, ka tās rīcībā nav nekādu ziņu, kas tai ļautu noteikt, vai dokuments, kuru nav izdevusi iestāde vai valsts amatpersona vai kuru tie nav sagatavojuši, var tikt kvalificēts kā "ārpustiesas dokuments".

30 Šādos apstākļos *Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria* (Laspalmasas de Grankanārijas pirmās instances tiesa Nr. 7) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai tikai un vienīgi privāttiesisku dokumentu var uzskatīt par "ārpustiesas dokumentu" Regulas Nr. 1393/2007 16. panta izpratnē, neņemot vērā apstākli, ka to nav sagatavojusi tiesu sistēmai piederoša valsts iestāde vai valsts amatpersona?

2) Apstiprinošas atbildes gadījumā – vai par ārpustiesas dokumentu var uzskatīt ikvienu privāttiesisku dokumentu vai arī tam ir jāatbilst kādām konkrētām [īpašībām]?

3) Pat gadījumā, ja privāttiesisks dokuments atbilstu šādām [īpašībām], – vai Savienības pilsonis var lūgt tā izsniegšanu [un paziņošanu] saskaņā ar pašreizējās Regulas Nr. 1393/2007 16. pantā paredzēto procedūru, ja tas [paziņošanu] jau ir veicis, izmantojot citu tiesu sistēmai piederošu valsts iestādi, piemēram, notāru?

4) Visbeidzot, vai Regulas Nr. 1393/2007 16. panta mērķiem ir jāņem vērā, ka minētajai sadarbībai ir pārrobežu ietekme un tā ir vajadzīga pareizai iekšējā tirgus darbībai? Kādos gadījumos ir jāuzskata, ka sadarbībai ir "pārrobežu ietekme un tā ir vajadzīga pareizai iekšējā tirgus darbībai"?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

31 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai – un attiecīgā gadījumā ar kādiem nosacījumiem – Regulas Nr. 1393/2007 16. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā pantā minētais jēdziens "ārpustiesas dokuments" ietver privāttiesisku dokumentu, kuru nav sagatavojusi vai apliecinājusi valsts iestāde vai valsts amatpersona.

32 Lai sniegtu lietderīgu atbildi uz šiem jautājumiem, uzreiz ir jāatgādina, ka attiecībā uz jēdzienu "ārpustiesas dokuments", kas ietverts 16. pantā Regulā Nr. 1348/2000 – regulā, kura tika atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 1393/2007, – Tiesa jau ir atzinusi, ka tas ir jāuzskata par autonomu Savienības tiesību jēdzienu (spriedums *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395, 49. un 50. punkts). Kā secinājumu 46. punktā uzsvēris arī ģenerāladvokāts, nav nekāda iemesla līdzīgi neinterpretēt to pašu jēdzienu "ārpustiesas dokuments", kas minēts Regulas Nr. 1393/2007 16. pantā.

33 Šajā ziņā tāpat ir jānorāda, kā Tiesa jau ir nospriedusi, ka minētais jēdziens "ārpustiesas dokuments" ir jāuztver plaši un tādējādi to nevar attiecināt vienīgi uz dokumentiem, kas sagatavoti saistībā ar tiesvedību, tie var ietvert arī notāru sagatavotus dokumentus (šajā ziņā skat. spriedumu *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 56.–59. punkts).

34 Tomēr šis konstatējums viens pats neļauj nolemt, vai šis jēdziens ietver tikai dokumentus, ko ārpus tiesvedības sagatavojusi vai apliecinājusi valsts iestāde vai valsts amatpersona, vai arī tas aptver arī privāttiesiskos dokumentus.

35 Tā kā pašā Regulas Nr. 1393/2007 16. panta formulējumā nav precizējumu, kas šajā ziņā ļautu noteikt minētā jēdziena apjomu, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ir jāņem vērā minētā 16. panta konteksts un šajā regulā izvirzītie mērķi, kā arī attiecīgā gadījumā – tās attīstība (skat. spriedumu *Drukarnia Multipress*, C-357/13, EU:C:2015:253, 22. punkts, un spriedumu *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 30. punkts).

36 Vispirms attiecībā uz kontekstu ir svarīgi atgādināt, ka ar Regulu Nr. 1393/2007, kas pieņemta, pamatojoties uz EKL 61. panta c) punktu, kā minēts tās preambulas 1. apsvērumā, ir izveidots tiesas un ārpustiesas dokumentu civillietās un komerclietās Kopienas iekšējās izsniegšanas un paziņošanas mehānisms, kura mērķis ir pakāpeniski ieviest brīvības, drošības un tiesiskuma telpu.

37 Šajā skatījumā tāpat ir jānorāda, ka saskaņā ar šīs regulas preambulas 2. apsvērumu tās mērķis ir dalībvalstīm uzlabot un paātrināt tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu savstarpēju pārsūtīšanu, lai nostiprinātu pareizu iekšējā tirgus darbību (šajā ziņā skat. spriedumus *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 29. un 34. punkts, kā arī *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 54. punkts).

38 Tā kā no šiem precizējumiem tomēr neizriet neviena izšķiroša norāde attiecībā uz ārpustiesas dokumenta jēdziena apjomu, ir nepieciešams meklēt citus noderīgus elementus arī Regulas Nr. 1393/2007 likumdošanas priekšvēsturē un, precīzāk, tiesu iestāžu sadarbības civillietās kontekstā, kurā šī regula ietilpst (šajā ziņā skat. spriedumu *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, 50. punkts).

39 Šajā ziņā ir svarīgi atgādināt, ka ar 1997. gada 26. maija aktu vēl pirms Regulas Nr. 1348/2000 stāšanās spēkā Padome bija pieņēmusi 1997. gada konvenciju.

40 Šajā konvencijā nebija definēts ārpustiesas dokumenta jēdziens. Tomēr šī sprieduma 6. punktā minētajā Skaidrojošajā ziņojumā par to, piezīmē par 1. pantu bija norādīts, ka šis jēdziens var ietvert ne tikai valsts amatpersonas sagatavotus dokumentus kā notariālu aktu, tiesu izpildītāja aktu, dalībvalsts oficiālas iestādes sagatavotus dokumentus, bet arī privāttiesiskos dokumentus, "kurus to iedabas un nozīmes dēļ var pārsūtīt un paziņot to saņēmējiem oficiālā ceļā".

41 Lai gan dalībvalstis nebija ratificējušas minēto konvenciju, tā tomēr bija iedvesmas avots, izstrādājot Regulu Nr. 1348/2000, kuras pieņemšanas mērķis bija tieši nodrošināt pēctecību šo konvenciju noslēdzot sasniegtajiem rezultātiem.

42 Protams, arī Regulā Nr. 1348/2000 nebija sniegta precīza un vienveidīga ārpustiesas dokumenta jēdziena definīcija, un atbilstoši tās 17. panta b) punktam ar to Komisijai bija vienkārši uzticēts pienākums, apspriežoties ar dalībvalstīm, izveidot glosāriju, kurā norādīti dokumenti, kurus var izsniegt vai paziņot; turklāt minēto dalībvalstu šādi sniegtā informācija bija vienīgi indikatīva (skat. spriedumu *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 46. un 47. punkts).

43 Tomēr, iepazīstoties ar šo glosāriju, ir redzams, ka dalībvalstis Komisijas uzraudzībā bija visnotaļ atšķirīgi noteikušas, pēc to uzskatiem, saskaņā ar minēto regulu paziņojamo vai izsniedzamo dokumentu loku (skat. spriedumu *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 47. punkts) – kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris secinājumu 36. punktā –, iekļaujot ārpustiesas dokumentu kategorijā ne tikai valsts iestādes vai valsts amatpersonas izdotus tiesību aktus, bet arī privāttiesiskus dokumentus, kuriem ir īpaša nozīme attiecīgajā tiesību sistēmā.

44 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem var secināt, ka saskaņā ar norādēm, kas izriet no šī sprieduma 33. punktā minētās judikatūras, un kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris secinājumu 60. punktā, jēdziens "ārpustiesas dokuments" Regulas Nr. 1393/2007 16. panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver gan dokumentus, ko sagatavojusi vai apliecinājusi valsts iestāde vai valsts amatpersona, gan privāttiesiskos dokumentus, kuru oficiāla pārsūtīšana adresātam, kurš dzīvo ārvalstīs, ir nepieciešama, lai īstenotu, pierādītu vai aizsargātu tiesības vai juridisku prasījumu civillietā vai komerclietā.

45 Šādu dokumentu pārrobežu pārsūtīšana, izmantojot ar Regulu Nr. 1393/2007 izveidoto izsniegšanas un paziņošanas mehānismu, sekmē arī sadarbības civillietās vai komerclietās nozares nostiprināšanos un pareizu iekšējā tirgus darbību un veicina pakāpenisku brīvības, drošības un tiesiskuma telpas ieviešanu Eiropas Savienībā.

46 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1393/2007 16. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā pantā minētais jēdziens "ārpustiesas dokuments" ietver ne tikai dokumentus, ko sagatavojusi vai apliecinājusi valsts iestāde vai valsts amatpersona, bet arī privāttiesiskos dokumentus, kuru oficiāla pārsūtīšana adresātam, kurš dzīvo ārvalstīs, ir nepieciešama, lai īstenotu, pierādītu vai aizsargātu tiesības vai juridisku prasījumu civillietā vai komerclietā.

Par trešo jautājumu

47 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regula Nr. 1393/2007 ir jāinterpretē tādējādi, ka ārpustiesas dokumenta izsniegšana vai paziņošana atbilstoši ar šo regulu paredzētajiem noteikumiem ir pieļaujama pat tad, ja šī dokumenta pirmā izsniegšana vai pirmā paziņošana jau ir notikusi, izmantojot citu pārsūtīšanas veidu.

48 Vispirms ir svarīgi norādīt, ka nedz no lietas materiāliem, nedz no lietas dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem precizējumiem skaidri neizriet tas, vai šajā jautājumā minētā pirmā izsniegšana vai pirmā paziņošana ir notikusi, izmantojot tādu pārsūtīšanas veidu, kas nav paredzēts Regulā Nr. 1393/2007, vai izmantojot kādu citu no pārsūtīšanas veidiem, kuri ieviesti ar šo regulu.

49 Šajos apstākļos, lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, pirmām kārtām ir jāaplūko šis gadījums, kurā prasītājs ir veicis pirmo izsniegšanu vai pirmo paziņošanu saskaņā ar noteikumiem, kādi nav paredzēti Regulā Nr. 1393/2007.

50 Šajā ziņā pietiek atgādināt, ka šīs regulas 1. panta 1. punkta tekstā ir precizēts, ka šī regula ir piemērojama civillietās un komerclietās, "ja [..] ārpustiesas dokuments ir jāpārsūta no vienas dalībvalsts uz otru izsniegšanai [vai paziņošanai] šajā valstī" (spriedums *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 20. punkts).

51 Šajā saistībā, kā Tiesa jau ir atzinusi, minētajā regulā ir paredzēti tikai divi apstākļi, kad dokumenta izsniegšana un paziņošana starp dalībvalstīm ir izslēgta no tās piemērošanas jomas un nevar tikt veikta, izmantojot ar šo regulu ieviestos līdzekļus, proti, pirmkārt, ja adresāta dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta nav zināma un, otrkārt, ja adresāts ir iecēlis pilnvaroto pārstāvi tiesvedības valstī (spriedums *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 24. punkts).

52 Tādējādi ir zināms, kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris secinājumu 75. punktā, ka Regulā Nr. 1393/2007 nav paredzēts neviens cits izņēmums līdzekļu, kuri paredzēti ārpustiesas dokumenta pārsūtīšanai starp dalībvalstīm, izmantošanā, ja prasītājs iepriekš jau ir izsniedzis vai paziņojis šo pašu dokumentu, izmantojot citu, nevis šajā regulā paredzētu pārsūtīšanas veidu.

53 No tā izriet, ka šajā gadījumā ārpustiesas dokumenta pārrobežu izsniegšana vai paziņošana saskaņā ar Regulā Nr. 1393/2007 noteiktajiem pārsūtīšanas veidiem joprojām ir pieļaujama.

54 Otrām kārtām attiecībā uz sekām, kas saistītas ar gadījumu, kurā prasītājs pirmo izsniegšanu vai pirmo paziņošanu ir veicis saskaņā ar Regulā Nr. 1393/2007 paredzētajiem noteikumiem, ir jānorāda, ka šajā regulā ir izsmeļoši paredzēti dažādi pārsūtīšanas veidi (skat. spriedumu *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 32. punkts), kuri attiecas uz ārpustiesas dokumentu izsniegšanu vai paziņošanu atbilstoši tās 16. pantam.

55 It īpaši šīs regulas 2. pantā ir noteikts, ka dokumentu pārsūtīšanai būtībā ir jānotiek starp pārsūtītāju struktūru un saņēmēju struktūru, ko izraugās dalībvalstis (spriedums *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 30. punkts).

56 Turklāt minētās regulas 2. iedaļā ir paredzēti citi iespējamie pārsūtīšanas veidi, piemēram, pārsūtīšana, izmantojot konsulāros vai diplomātiskos kanālus, kā arī izsniegšana vai paziņošana, ko veic diplomātiskie vai konsulārie pārstāvji, izmantojot pasta pakalpojumus, kā arī – pēc jebkuras ieinteresētās personas pieprasījuma – tieša izsniegšana vai pārsūtīšana, ko veic saņēmējas valsts amatpersonas, ierēdņi vai citas kompetentās personas (spriedums *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 31. punkts).

57 Šajā saistībā tomēr ir jāprecizē, pirmkārt, ka ar Regulu Nr. 1393/2007 nav izveidota ar to ieviesto dažādo pārsūtīšanas veidu hierarhija (spriedumi *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 31. punkts, un *Plumex*, C-473/04, EU:C:2006:96, 20. punkts).

58 Otrkārt, jānorāda, – kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris secinājumu 78. un 79. punktā, lai garantētu, ka attiecīgo dokumentu pārrobežu pārsūtīšana tiek izpildīta ātri, šajā regulā nedz pārsūtītājām struktūrām, nedz saņēmējām struktūrām, nedz diplomātiskajiem vai konsulārajiem pārstāvjiem, nedz saņēmējas valsts amatpersonām, ierēdņiem vai citām kompetentajām personām nav uzticēts uzdevums pārbaudīt iemeslu, kuru dēļ prasītājs veic dokumenta izsniegšanu vai paziņošanu ar paredzētajiem pārsūtīšanas līdzekļiem, noderīgumu vai atbilstību.

59 No šiem apsvērumiem izriet, ka ārpustiesas dokumenta izsniegšanas vai paziņošanas jomā prasītājam ir atļauts ne tikai izvēlēties vienu vai otru no Regulā Nr. 1393/2007 paredzētajiem pārsūtīšanas veidiem, bet arī vienlaicīgi vai secīgi izmantot divus vai vairākus veidus, ko tas, ņemot vērā lietas apstākļus, uzskata par noderīgākajiem vai piemērotākajiem (šajā ziņā skat. spriedumu *Plumex*, C-473/04, EU:C:2006:96, 21., 22. un 31. punkts).

60 Tādējādi ārpustiesas dokumenta izsniegšana vai paziņošana, izmantojot kādu no Regulā Nr. 1393/2007 paredzētajiem veidiem, paliek spēkā, pat ja šī dokumenta pirmā pārsūtīšana jau ir veikta, izmantojot citu veidu, kas [minētajā regulā] nav paredzēti.

61 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regula Nr. 1393/2007 ir jāinterpretē tādējādi, ka ārpustiesas dokumenta izsniegšana vai paziņošana atbilstoši ar šo regulu paredzētajiem noteikumiem ir pieļaujama pat tad, ja prasītājs jau ir veicis šī dokumenta pirmo izsniegšanu vai pirmo paziņošanu, izmantojot tādu pārsūtīšanas veidu, kas minētajā regulā nav paredzēts, vai izmantojot kādu citu no pārsūtīšanas veidiem, kuri ieviesti ar šo regulu.

Par ceturto jautājumu

62 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1393/2007 16. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar šo pantu katrā atsevišķā gadījumā ir jāpārbauda tas, ka "ārpustiesas dokumenta" izsniegšanai vai paziņošanai ir pārrobežu ietekme un tā ir vajadzīga pareizai iekšējā tirgus darbībai.

63 Šajā ziņā attiecībā, pirmkārt, uz pārrobežu ietekmi pietiek atgādināt, ka Regula Nr. 1393/2007 ir pasākums, kas atbilstoši EKL 61. panta c) punktam un EKL 65. pantam ietilpst tiesu iestāžu sadarbības civillietās jomā, kam ir tieši šāda ietekme (šajā ziņā skat. spriedumu *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 53. punkts).

64 Tādējādi minētās regulas 1. panta 1. punktā ir skaidri paredzēts, ka, izņemot nozares, kas no tās ir izslēgtas, šo regulu piemēro civillietās un komerclietās, ja tiesas vai ārpustiesas dokuments ir jāpārsūta "no vienas dalībvalsts uz otru" izsniegšanai vai paziņošanai šajā valstī.

65 Tādēļ, tā kā tiesas dokumenta vai – kā šajā lietā – ārpustiesas dokumenta pārsūtīšanas pārrobežu ietekme ir objektīvs nosacījums Regulas Nr. 1393/2007 piemērojamībai, šis nosacījums ir jāuzskata par tādu, kas vienmēr jāizpilda, ja šāda dokumenta izsniegšana vai paziņošana ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā, un tātad tā ir jāveic atbilstoši ar šo regulu izveidotajai sistēmai.

66 Otrkārt, attiecībā uz pareizu iekšējā tirgus darbību – kā izriet no Regulas Nr. 1393/2007 preambulas 2. apsvēruma – ir zināms, ka tā ir šajā regulā paredzētā izsniegšanas vai paziņošanas mehānisma galvenais mērķis (šajā ziņā skat. spriedumu *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 55. punkts).

67 Šajā saistībā, tā kā visi minētajā regulā paredzētie tiesas un ārpustiesas dokumentu pārsūtīšanas veidi ir ieviesti tieši minētā mērķa sasniegšanai, ir leģitīmi uzskatīt, ka, tiklīdz ir izpildīti šo veidu piemērošanas nosacījumi, šādu dokumentu izsniegšana vai paziņošana noteikti sekmē pareizu iekšējā tirgus darbību.

68 Tādējādi, kā ģenerāladvokāts arī ir uzsvēris secinājumu 71. punktā, pareiza iekšējā tirgus darbība nevar tikt uzskatīta par elementu, kas jāpārbauda pirms katras izsniegšanas vai paziņošanas, kura tiek veikta saskaņā ar noteikumiem, kuri paredzēti Regulā Nr. 1393/2007, it īpaši tās 16. pantā.

69 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1393/2007 16. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja ir izpildīti tā piemērošanas nosacījumi, saskaņā ar šo pantu katrā atsevišķā gadījumā nav jāpārbauda, vai ārpustiesas dokumenta izsniegšanai vai paziņošanai ir pārrobežu ietekme un vai tā ir vajadzīga pareizai iekšējā tirgus darbībai.

Par tiesāšanās izdevumiem

70 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulas (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs ("dokumentu izsniegšana [vai paziņošana]"), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000, 16. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā pantā minētais jēdziens "ārpustiesas dokuments" ietver ne tikai dokumentus, ko sagatavojusi vai apliecinājusi valsts iestāde vai valsts amatpersona, bet arī privāttiesiskos dokumentus, kuru oficiāla pārsūtīšana adresātam, kurš dzīvo ārvalstīs, ir nepieciešama, lai īstenotu, pierādītu vai aizsargātu tiesības vai juridisku prasījumu civillietā vai komerclietā;

2) Regula Nr. 1393/2007 ir jāinterpretē tādējādi, ka ārpustiesas dokumenta izsniegšana vai paziņošana atbilstoši ar šo regulu paredzētajiem noteikumiem ir pieļaujama pat tad, ja prasītājs jau ir veicis šī dokumenta pirmo izsniegšanu vai pirmo paziņošanu, izmantojot tādu pārsūtīšanas veidu, kas nav paredzēts šajā regulā, vai izmantojot kādu citu no pārsūtīšanas veidiem, kuri ieviesti ar šo regulu;

3) Regulas Nr. 1393/2007 16. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja ir izpildīti tā piemērošanas nosacījumi, saskaņā ar šo pantu katrā atsevišķā gadījumā nav jāpārbauda, vai ārpustiesas dokumenta izsniegšanai vai paziņošanai ir pārrobežu ietekme un vai tā ir vajadzīga pareizai iekšējā tirgus darbībai.

[Paraksti]